

ben eddig történt. Szükségesnek tartottuk a dolog nyilvánosságra hozatalát, mert annyira fontosnak ítéljük ezt a tervet, hogy minél előbb való ismertetésével szolgálatot vélünk tenni a közügynek. Alig három hét választ már el a szeptemberi közgyűléstől. Alkalmat kell adni arra, hogy mindenki idején és a legalaposabban megismerhesse a készülő tranzakciót. A vállalkozás üzleti részéhez nekünk is lesz szavunk. Egyelőre ennyit: ilyen természetű jövedelmeket kell keresni a városnak, amelyek nem terhelik a polgárságot. Az aktuális eset megoldásánál egy szempont lehet az irányadó: jól jön-e ki a város a tranzakcióval, vagy nem.

Az olasz hadüzenet Németországhoz.

Budapest, augusztus 27. A Magyar Távirati Iroda jelenti Berlinből: (A Wolff-ügynökség jelentése.)

Az olasz királyi kormány a svájci kormány közvetítésével közölte a császári kormánnyal, hogy e hó 28-tól kezdve Németországgal hadiállapotban levőnek tekinti magát.

Berlini vélemény az olasz hadüzenetről.

Berlin, augusztus 28. Olaszország hadüzenetét itt csupán Olaszország hitszegésének utolsó következményeül tekintik. Mint-hogy a Balkánon oly sok huza-vona után elenségeink nagynehezen egységes frontot létesítettek és Olaszország valóban 20.000 embert küldött Szalonikiba, Rómában most már nem halaszthatták tovább, hogy Anglia parancsának engedelmeskedjenek. Olaszország hadüzenete a hadieseményekben semmiféle változást nem idéz elő.

Olaszország hadüzenete következtében most már szükség esetén lehetségessé válik a mi olasz frontunkon is egységes frontot létesíteni. Ha az antant sajtója most hangosan hirdetni fogja, hogy ismét sikerült az ő egységüket újabb oldalról bemutatni, ezzel szemben megállapíthatjuk, hogy a szövetségeseinkkel való egység nálunk semmiféle újabb bizonyítékra nem szorul. Mi haladunk tovább a magunk utján a győzelem biztosítása felé s ebben a tekintetben az olasz hadüzenet nem több, mint formális megerősítése a fennálló állapotnak.

A hadüzenetről szóló jegyzék szövege.

Berlin, augusztus 28. A Norddeutsche Allgemeine Zeitung írja: Az a jegyzék, a mellyel a berni olasz követ kormánya megbízásából augusztus 26-ikán a svájci kormányt felkérte, hogy értesítse a császári kormányt arról, hogy Olaszország augusztus hó 28-ától kezdve Németországgal hadiállapotban levőnek tekinti magát, a következőképp szól:

Öfelsége kormánya utasítására van szerencsém a következő közlést excellenciád és a szövetségtanács tudomására hozni:

— A német kormány ellenséges aktusai Olaszország ellen mind gyakrabban követik egymást. Elégséges rámutatni a szárazföldi és tengeri háboruhoz szükséges ismételt fegyver- és hadiszerzárításra, amely Németország részéről Magyarország és Ausztria javára történt, szintugy a német tisztok és matrózok szüntelen részvételére a különböző, Olaszország ellen irányuló operációkban. A

német részről Magyarországnak és Ausztriának a legkülönbözőbb formában és mértékben nyújtott támogatásnak a következménye az, hogy Magyarország s Ausztria legutóbb Olaszország ellen nagykiterjedésű akcióra erőket koncentrálhatott.

— Megemlítendő továbbá az a körülmény, hogy a magyar és osztrák koncentrációs táborból megszökött olaszokat, amikor német területre léptek, a német hatóságok kiszolgáltatottá ellenségünknek, s hogy továbbá a császári német kormány a német hitelintézetekhez és bankárokhoz felszólítást intézett, amely szerint ezek minden olasz alattvalót ellenséges külföldinek tekintsenek, a neki járó tartozást ne fizessék ki, végül pedig a járadékfizetés beszüntetésére szólították fel oly olasz munkások részére, akiknek a német törvény határozott rendelkezései szerint ez járna.

— Mindezek oly tünetek, amelyekből a császári kormánynak Olaszország ellen való igazi rendszeres magatartása kialakult. Ilyen állapotot a királyi kormány hosszabb ideig nem tűrhet. Ez az állapot kizárólag Olaszország kárára fokozza a nagymérvű ellentétet a tényleges és a jogi helyzet között, amely magában véve már abból a körülményből folyik, hogy egyrészt Olaszország, másrészt Németország egymással háboruban levő két államsoporttal szövetséges.

A felsorolt okokból az olasz kormány ö felsége az olasz király nevében ezennel közli, hogy augusztus 28-ától kezdve Németországgal háboruban levőnek tekinti magát és kéri a svájci szövetséges kormányt, hogy a fentieket a német kormány tudomására hozza.

A Norddeutsche Allgemeine Zeitung ehhez megjegyzi:

— Olaszország formális hadüzenete Németországnak keveset változtat a fennálló állapotokon. Amikor Olaszország a múlt évben Magyarországnak és Ausztriának hadat üzent, a császári kormány, mielőtt Bülow herceg elhagyta Rómát, felhívta az olasz kormány figyelmét arra, hogy a magyar és osztrák hadkötelékek mindenütt német csapatokkal vannak vegyest és ennél fogva a magyar és osztrák csapatok elleni támadások egyidejűleg a német csapatok ellen is irányulnak. Az olasz kormányt e szerint a német kormány soha egy pillanatra sem hagyta kétségben a felől, hogy Németország a vele szövetségben levő monarchia katonai támogatását szövetségi köteletségének tartja.

Méltóbb lett volna, ha az olasz kormány lemondott volna arról, hogy a Németországnak történt hadüzenetet szofisztikus érvekkel indokolja.

Görögországban felmentették állásától a békepárti vezérkari főnököt

Genf, augusztus 28. A Havas-ügynökségnek jelenti Athénből:

Dusmanisz tábornokot, a vezérkar főnökét és Metastasz ezredest, a vezérkar másodfőnökét királyi rendelettel felmentették állásától. Moskopulosz tábornokot, a harmadik görög hadsereg parancsnokát, a vezérkar főnökévé nevezték ki.

Ezek a döntések nagy hatást tettek. (M. T. I.)

(Dusmanisz tábornok a központi hatalmak hive volt. Elbocsajítását az antant követelte, mely úgy látszik, most fokozott erőfeszítéssel akarja Görögországot is csatlakozásra kényszeríteni.)

LEGUJABB.

BÉCS: Legfelsőbb királyi kéziratot fog közölni az osztrák hivatalos lap keddi száma, amelyben gróf Stürgkh előterjesztésére a király Hohenlohe Schillingsfürst belügyminiszternek az egészségi állapotára való tekintettel, az állásától való fölmentését engedélyezi és a szabadság tartamára Handel titkos tanácsost bizza meg a miniszterium vezetésével.

BUDAPEST: Hétfőn délután 5 órakor érkezett az utolsó vonat Bukarestből. A vonaton negyven menekülő érkezett Romániából.

BÉCS: -Mavrocordato román követ elutazásának ideje még nincs meghatározva. A követség tagjai a palotában vannak. A nyugalmat semmi sem zavarta meg.

HIREK

0000

Tigrisek

fognak szembeszállani Romániával Erdély határain — így mondotta az ellenzék egyik vezérférfia. Aki a román hadüzenet hírére megfordult Szeged utcáin — és kit ne vitt volna ki a hir az utcára, — a járókelő vagy beszélgetve megálló csoportok arckifejezéséről leovashatta, hogy nem volt költői nagytás Károlyi Mihály gróf e kijelentése. Mindenki úgy beszélt a románokról, mint Európa leghitványabb népfajáról, mely hitványság dolgában még idősebbik latin nővérét: az olaszt is fölülmulja. A román faj minden banditasága nyilvánul meg Románia eljárásában, mely nálunk senkit meg nem ijeszti, de mindenkít mély utálattal és felháborodással tölt el. Sehoh a szegedi utcákon és tereken egy kishitű szó nem hangzott el, sőt inkább sokfelé azt hallottuk:

— Jobb így!

És hallottunk lelkes fogadkozásokat:

— Most már igazán mindnyájunknak el kell mennünk és körömszakadtáig, utolsó esapp vérünkig megvédeni hazánk épségét!

És hallottunk sok véres harcban járt katona szájából dühös kifakadást:

— A legelső oláhba, akivel összehoz a sorsom a harctéren, beleharapok!

Talán ez a katona fejezte ki legjobban a szegedi hangulatot, amit Románia hadüzenete kiváltott a szegedi lelkekből. Nem emberek harca lesz az emberek ellen, hanem az anyatigris küzdelme, mely vértől habzó szájjal veti magát azoknak, akik le akarják tépni a kebléről a kölykét. Magyar párdueok fognak belemarni oláh medvébe. S ha majd csapatokra tépve a lábaink alatt fog heverni az oláh bestia, akkor a vérebe fojtjuk Európa leghitványabb népét. Jaj a gazoknak, akik lesipuskás módra támadtak ellenünk a háboru harmadik esztendejében!

Végre ütött a bosszu órája. Cine mintye! Nem felejtettük el a Hórákot s Kloskákat! Cine mintye! Nem felejtettük el azokat a vérfürdőket, amelyeket negyvennyoleban az áruló oláhok ártatlan magyar szüzek és csecsemők, megtört magyar aggasztánok és összetöporodott magyar matrónák véréből